

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК
ПІДПРИЄМСТВА»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	051 Економіка. ОПП Економіка підприємства.
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна.
Курс, семестр	Курс 1, Семестр 1.
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 90 год. Кількість кредитів – 3.
Мова(и) викладання	Державна.
ІНІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій. Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин.
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Калініченко Олександр, кандидат економічних наук, доцент Контакти: ауд. 76, навчальний корпус № 4, e-mail: oleksandr.kalinichenko@pdaa.edu.ua , тел.: (0532)56-98-24, https://www.pdaa.edu.ua/people/kalinichenko-oleksandr-volodymyrovych
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах.
Компетентності	Загальні: ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Фахові: СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень. СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. СК 11. Здатність забезпечувати результативність використання інноваційного потенціалу підприємств, оцінювати ефективність процесу інвестування в інновації.
Результати навчання	ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати запропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. ПРН 15. Розробляти й обґрунтовувати механізми управління інноваційним розвитком та забезпечувати результативність використання інноваційного потенціалу підприємств.

Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- *словесні методи*: лекція, розповідь, пояснення;
- *наочні методи*: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
- *практичні методи*: робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, есе, реферування).

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- *методи формування пізнавальних інтересів*: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти;
- *методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності*: роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки та зауваження.

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

- *інтерактивні методи навчання*: дискусії, диспути, дебати; розроблення і презентація проєктів;
- *методи інтерактивної візуалізації навчального матеріалу*: стрічка подій;
- *комп'ютерні, мультимедійні методи*: використання мультимедійних презентацій.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- *методи усного контролю*: опитування; бесіда; доповідь;
- *методи письмового контролю*: контрольна робота; самостійна робота; есе; творче завдання, тестування;
- *методи самоконтролю*: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Інновації і циклічність економічного розвитку.
Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку.
Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.
Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.
Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.
Тема 6. Інфраструктура ринку інновацій.
Тема 7. Державна підтримка інноваційного підприємництва.
Тема 8. Національні інноваційні системи.
Тема 9. Маркетинг інновацій.
Тема 10. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.
Тема 11. Інноваційний потенціал підприємства.
Тема 12. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.
Тема 13. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.
Тема 14. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності як складова економічної безпеки інноваційної діяльності.

<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: усне опитування, виконання вправ на практичних заняттях, розв'язування тестів; виконання завдань самостійної роботи. Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом – залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>1. Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>2. Академічна мобільність. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої/ міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>3. Неформальна/інформальна освіта. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>4. Дедлайни та перескладання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25 % бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>

Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Перелік дисциплін, що передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми: Мікроекономіка, Макроекономіка, Економіка підприємства, Міжнародні економічні відносини.
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	Презентації.
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безгін К. С. Управління інноваціями : навч. посіб. / К. С. Безгін, Ю. М. Клименко. Вінниця : ДонУ, 2017. 207 с. 2. Ватченко О. Б., Ватченко Б. С., Черевко О. Л. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посіб. Ун-т мит. справи та фінансів. Дніпро : Акцент. 2017. 403 с. 3. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: початковий посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с. 4. Гуторив О. І. Стратегічна інноватика : навч. посіб. Харків: ХНАУ, 2019. 326 с. 5. Гуторив О. І., Ярута М. Ю., Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності : навч. посіб. Харків : Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва, 2019. 227 с. 6. Економіка та бізнес-інновації: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. – Суми : Університетська книга, 2023. – 702 с. 7. Зацепкіна Н. М., Дорожинська Г. В. Організація науково-інноваційної діяльності. Навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 84 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50210/1/Orhanizatsiia_naukovoinnovatsiinoi_diiialnosti_2022.pdf. 8. Інноваційний менеджмент: підручник / А. В. Череп, Т. В. Пуліна, О. Г. Череп. Київ : Кондор, 2018. 442 с 9. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 292 с. 10. Микитюк П. П., Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Скочиляс С. М. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посіб. Тернопіль : ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с. 11. Назаренко І. Л., Обруч Г. В. Інноваційний розвиток підприємства: Конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2021. Ч. 3. 68 с. URL: http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8310/1/Конспект%20лекцій.pdf. 12. Управління інноваціями : навч. посіб. / О. І. Гуторов та ін. 2-ге вид. доп. Харків: «Діса плюс», 2016. 266 с. 13. Юринець З. В., Гнилянська Л. Й., Юринець Р. В. Управління інноваційним розвитком : навч. посібник. Львів : СПОЛОМ, 2021. 132 с. URL: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/Upravlinnia-innovatsiynym-rozvytkom.pdf. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баланюк О. С. Державна підтримка інноваційної діяльності. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/4396/1/19.pdf. 2. Бояринова К. О., Костюк А. К. Інноваційний розвиток підприємств: умови, проблеми та перспективи. URL: http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2011_7.pdf.

3. Буняк Н. М. Сутність національної інноваційної системи.
URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=633>.
4. Буряк В. О. Сучасні організаційні форми інноваційної діяльності.
URL: http://www.kntu.kr.ua/doc/nauk_zap_10_1.
5. Волобуєв Г. С. Сутність та передумови інноваційного розвитку підприємств. Економічний вісник Донбасу. 2016. № 3. С. 213 – 217.
6. Ворона А. В. Інноваційна активність підприємств як перспектива розвитку національної економіки України. Ефективна економіка. 2020, № 3.
URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2020/157.pdf.
7. Гонтарева І. Розвиток інноваційної діяльності малих підприємств на основі трансферу технологій. Вісник Хмельницького національного університету. 2021. № 2. С. 21 – 24.
8. Гук О. В., Колосовська В. В. Формування інноваційної політики підприємства. Глобальні і національні проблеми економіки. 2015. Вип. 8. С. 440 – 442.
9. Дрига С. Г. Державний інноваційний абстенціонізм. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: VIII Міжнародний бізнес-форум (Київ, 19 березня 2015 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. С. 84 – 86.
10. Єлець О. П. Організаційні форми інноваційної діяльності.
URL: http://www.kpi.kharkov.ua/archive/2011/7/7_2011_4.pdf.
11. Іщенко Н. А. Сучасний стан та фінансування інноваційної діяльності підприємств в Україні. Проблеми економіки. 2020. № 4. С. 320 – 325.
URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-4-320-325>.
12. Кадол Л. В., Кравчук Л. М. Принципи формування інноваційної політики підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2016. Вип. 17 (1). С. 76 – 79.
13. Калініченко О. В. Формування системи економічної безпеки підприємства. Сучасний стан та перспективи розвитку діяльності підприємств в Україні: теорія, методика, практика: колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2022. С. 137 – 143.
URL: <http://www.economics.in.ua/2022/11/1.html>. Закон України «Про інноваційну діяльність від 04.07.2002 № 40-IV» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
14. Калініченко О. В., Лесюк В. С. Сутність та особливості формування маркетингових стратегій аграрних підприємств. Перспективи розвитку національної економіки України: теоретичні та практичні аспекти: колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2023. С. 47 – 64.
15. Корнух О. В. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства.
URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2607>.
16. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm.
17. Орлова В. М. Стратегія інноваційного розвитку підприємства. Економічний нобелівський вісник. 2015. № 1. С. 79 – 85.
18. Підкамінний І. М., Ціпуринда В. С. Системні фактори впливу на інноваційний розвиток підприємства.
URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=480>.
19. Поліщук І. Концептуальні засади маркетингу інновацій на підприємстві.
URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/899>.

20. Ріжко І. А., Шотік Т. М. Маркетинг інновацій. URL: <http://www.ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16913/1/219-Rizhko-356-357.pdf>.
21. Сергєєва О. Р. Теоретико-методичні засади інноваційної політики суб'єктів підприємництва. Управлінська, фінансова та маркетингова діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки : монографія. Дніпропетровськ : Пороги, 2016. С. 353 – 361.
22. Стадник В. В., Головчук Ю. О. Управління інноваціями на основі розвитку партнерських відносин підприємства: монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута». 2020. 232 с.
23. Темненко С. М. Методи оцінки інноваційного потенціалу підприємства. URL: <http://www.inenbiol.com/ntb/ntb7/92.pdf>.
24. Хименко О. А. Розвиток інноваційної діяльності та державне управління: деякі методологічні аспекти. Бізнес Інформ. 2020. № 1. С. 69 – 77. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-1-69-77>.
25. Шавшин О. С. Стратегія інноваційного розвитку підприємства. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2017. № 3 (2). С. 167 – 171.

Інформаційні ресурси

1. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://lib.pu.if.ua>.
2. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
3. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
7. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.
9. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>.
10. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
11. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
12. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.

Рік введення

2023